

Hatalı yazım	Doğru yazım	Hatalı yazım	Doğru yazım
acaip	acayıp	ilkönce	ilk önce
aferim	aferin ^[Not 1]	idda	iddia
Ankara'lı	Ankaralı ^[Not 2]	inkilap	inkılâp
anfi	amfi	insiyatif	inisiyatif
antreman	antrenman	itibariyle	itibarıyla
arasıra	ara sıra	kar	kâr ^[Not 11]
arasöz	ara söz	kat etmek	katetmek
ardısıra	ardı sıra	kareografi	koreografi
asvalt	asfalt	kitapevi	kitabevi
aşcı	aşçı	makina	makine
ardarda	art arda	malesef	maalesef
Atatürkçülük'ü	Atatürkçülüğü ^[Not 3]	menejer, menacer	menajer
birarada	bir arada	mentalite	mantalite
bir çok	birçok	mevzusu	mevzuu ^[Not 12]
bir biri, biribiri	birbiri	metod	metot
bire bir	birebir	meyva	meyve
bir kaç	birkaç	muhattap	muhatap
birşey	bir şey	müsade	müsaade
buda	bu da ^[Not 4]	mütevazi	mütevazı
burda	burada	müstehak, mustahak	müstahak
bu gün	bugün ^[Not 5]	neyseki	neyse ki
bugünlere	bu günlere, bu günlerde vs.	nüfüs, nufus	nüfus
camii	camî ^[Not 6]	orda	orada
çevrimiçi	çevrim içi	orjinal	orijinal
çevrimdışı	çevrim dışı	oysa ki	oysaki
çünkü ^[Not 7]	çünkü	pardesü	pardösü
dil bilim	dilbilim	pekçok	pek çok
dinazor	dinozor	peşisıra	peşi sıra
direk	direkt	ritm	ritim
döküman	doküman	rütuş	rötuş
ebatlar	ebat (zaten çoğul, tekili 'ölçü')	sandöviç	sandviç
eksoz egzost	egzoz	sarmısak	sarımsak
entelektüel	entelektüel	sezeryan	sezaryen
eşortman	eşofman	suç üstü	suçüstü
eşşek	eşek	süpriz	sürpriz
eylence	eğlence	şartel	şalter
felan	falan	şarz	şarj, şarj etmek
farketmek	fark etmek	şöför	şoför
gurup	grup ^[Not 8]	tabi	tabii veya tabî ^[Not 13]
hala	hâlâ ^[Not 9]	TBMM'ne	TBMM'ye ^[Not 14]
göya	güya	tekrardan	tekrar, yeniden
halikar, halukar	hâlükâr	tenefüs	teneffüs
harfiyat	hafriyat	terketmek	terk etmek
hem fikir	hemfikir	Türkçe'miz	Türkçemiz ^[Not 15]
herbiri	her biri	ünvan	unvan
hergün	her gün	üslub, uslub	üslup
herhangibir, her hangi bir	herhangi bir	vaz geçmek	vazgeçmek
herkez	herkes	ve ya	veya
herşey	her şey	vejeteryan	vejetaryen
Hıristiyanlık'ta	Hıristiyanlıkta veya Hristiyanlıkta	vucüt	vücut
hiç bir	hiçbir	yada	ya da
hiçkimse	hiç kimse	yalnış	yanlış
hoşçakalmak	hoşça kalmak	yanısıra	yanı sıra
hoşgelmek	hoş gelmek ^[Not 10]	yanlız	yalnız
hükümet	hükümet	yanyana	yan yana
		yayınlamak	(basılı eserler için) yayımlamak ^[Not 16]
		zıttı	zıddı

Üzerinde otoritelerce anlaşmazlık olan bazı yazımlar

Türk Dil Kurumu	Dil Derneği
alt yazı	altyazı
diaspora	diyaspora
dil bilgisi	dilbilgisi
hemşehri	hemşeri
Hristiyanlık veya Hıristiyanlık	Hıristiyanlık
Orta Çağ	Ortaçağ
Orta Doğu	Ortadoğu
öge	öge
sekülerizm	sekülerizm
Türk'üm	Türküm
usül veya usûl	usul, -lü

Kesme işaretinin (') hatalı kullanımı

Türkçede genel bir kural olarak özel isimlere getirilen çekim ekleri kesme işareti (') ile ayrılır: **Ankara'nın, Türkiye'de, Mehmet'in** vb. gibi. Bununla birlikte bu kuralın sıklıkla hatalı uygulanan bazı istisnaları vardır:

1. Kurum, kuruluş, kurul ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz: **Türkiye Büyük Millet Meclisine, Türk Dil Kurumundan, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dekanlığına, Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğüne, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanlığına; Bakanlar Kurulunun, Danışma Kurulundan, Yürütme Kuruluna; Mavi Köşe Bakkaliesinden, İş Bankasında.**
2. Akım, çağ ve dönem adlarından sonra gelen ekler kesmeyle ayrılmaz: **Ortaçağda, Yükselme Döneminin, Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatına.**
3. Özel adlardan yapım ekleri ile türetilmiş kelimelerden sonra gelen diğer ekler kesmeyle ayrılmaz: **Türkçede, Türkçenin, Türkleşmek, Konyalı, Avrupalı, Avrupalılaştırmak, Müslümanlıkta, Hollandalıdan, Hristiyanlıktan.** Bunlar arasında en sık hatalı kullanılanlar; **Türkçede, İngilizcenin** gibi dillerin sonuna gelen ekler ve **Ankaralı, Suriyeli** gibi yerleşim birimlerinin sonuna gelen -lı ekleridir.
 - **Atatürkçülük, Müslümanlık, Hristiyanlık** gibi özel isimlerden yapım ekleri ile türetilmiş kelimelerin sonuna gelen ekler **süreksiz sert sessizlerle (p, ç, t, k)** bitiyorlarsa, söylenildiği gibi (yumuşatarak) ve kesmesiz yazılır: **Atatürkçülüğün, Müslümanlığın, Hristiyanlığa.**
4. Tekil özel isimlere gelen çoğul ekleri ve bunlardan sonra gelen ekler kesmeyle ayrılmaz: **Ahmetler, Yakup Kadriker, Türklerde, İngilizlerin.**

"de" bağlacının ve "-de" ekinin yazılışları

1. Bağlaç olan "**de/da**" her zaman ayrı yazılır: *Kızım **da** geldi. Atina'daki yarışmalara Türkiye **de** katıldı. Güç **de** olsa bulunur. Konuşur **da** konuşur.*
2. Bulunma hâl (durum) eki olan "**-de/-da**" her zaman birleşik yazılır: *Araba yolda kalmış. Bir saattir ayakta duruyorum. Ankara'da havalar çok soğukmuş.*

NOT 1: De'nin ayrı yazılıp yazılmadığını kontrol etmenin en kolay yolu de'yi çıkartıp cümleyi okumaktır. Eğer cümlenin anlamı "hemen hemen" aynı kalırsa cümledeki **de** bağlaçtır ve ayrı yazılmalıdır. Eğer cümlede ciddi bir anlam bozukluğu ya da anlam değişmesi gerçekleşiyorsa hâl ekidir ve birleşik yazılmalıdır. Örneğin "*Ankara'da havalar çok soğukmuş.*" cümlesi, **-da** hâl eki çıkarıldığında anlamsız hâle gelir. Oysaki "*Kızım da geldi.*" cümlesindeki de bağlacının çıkarılması anlamı "pek" değiştirmez.

NOT 2: De bağlacı konuşma dilinde bazen **te** veya **ta** olarak kullanılsa da her zaman **de** veya **da** olarak yazılır. Aynı kural hâl eki olarak kullanılan **-ta** ve **-te** için geçerli değildir. *Dolap da koltuk da orada kalsın* [bağlaç]. *Dolapta şeker var* [hâl eki].

Sayıların yazımında yapılan bazı hatalar

1. Birden fazla kelimededen oluşan sayılar ayrı yazılır: *iki yüz, üç yüz altmış beş.*
 - Bununla birlikte, sayılardan oluşan oyun adları birleşik yazılır: *Yirmibir, altmışaltı.*
 - Para miktarı bildiren sayılar, senet ve benzeri ticari belgelerin üzerine yazılırken yazıyla ve birleşik yazılır: *Dörtüzeşmiş*
2. Sayılarda kesirler nokta ile değil, virgül ile ayrılır: **15,2**
(Bazı Batılı dillerde aynı görevde nokta kullanılır. Yani "15.2, 28.25" olarak yazılır.)
3. Dört ve dörtten çok rakamlı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve araya nokta konur: **49.750.812**
(Bazı Batılı dillerde aynı görevde virgül kullanılır. Yani "6,197 ve 49,750,812.45" olarak yazılır.)

Diğer bazı yaygın hatalar

1. **Üç nokta (...)** yerine iki nokta veya üçten çok sayıda nokta kullanılmaz.
2. Yanıtı belli olan (cevap beklenmeyen) ya da yanıtı içinde gizli olan cümlelerin sonunda soru işareti kullanılır:
 - **Haksız mıyım? Burası gibi memleket var mı?**
3. Anlamca soru cümlesi olmayan cümlelerde soru işareti kullanılmaz: **Kaçta aldım, şimdi hatırlamıyorum.**
4. "**Ne ... ne**" bağlacı cümlenin anlamını olumsuz yapar; bu nedenle yüklemi ayrıca olumsuz yapmaya gerek yoktur:
 - DOĞRU: "**Ne annem ne de babam geliyor.**"
 - YANLIŞ: "**Ne annem ne de babam gelmiyor.**"
5. "**Dünya**" sözcüğü sadece gezegen anlamında özel isim olarak kullanıldığında büyük harfle başlar. Yeryüzünden, yeryüzündeki hayattan, ortamdaki, insan gruplarından ve medeniyetlerden bahsederken cins isim olarak kullanılır:
 - Güneş'e yakınlık bakımından üçüncü sıradaki gezegen **Dünya**'dır.
 - İstanbul, **dünyanın** en güzel şehirlerinden birisidir.
 - Ressamlar **dünyası**, Batı **dünyası**
6. **Doğu, batı, kuzey, güney** gibi sözcükler yön bildirdiklerinde küçük, dünyanın belirli bir bölgesindeki medeniyetlerden bahsederken büyük harfle başlar. Sona gelen çekim ekleri buna uygun olarak kesme işareti ile ayrılır veya birleşik yazılır:
 - Evin **kuzeyindeki** arsada büyük bir ceviz ağacı vardı.
 - **Kuzeydoğudan** esen poyraz, ay ışığında beyazımsı görünen asfalttan geçerek vadiye indi. - N. Meriç
 - Onun için **Batı'da** bunlara birer fonksiyon buluyorlar. - B. Felek
 - **Batı** dünyası, **Doğu** medeniyeti...

Notlar

1. Yerelması anlamındaki "aferim" sözcüğü ile karıştırılmamalıdır.
2. Memleket veya köken bildiren yapım eki -lı birleşik yazılır. Örnek: *İstanbullu, Amerikalı, Türkiyeli*. Yabancı yer isimlerinde -lı eki kesme işareti ile ayrılır ancak yabancı ismin Türkçe kullanımı yerleştiyse ayrılmaz. Örnek: *New York'lu (orijinal yazım); Kaliforniyalı, Amerikalı, Londralı (Türkçeleşmiş yazım)*.
3. *P, ç, t, k* gibi ünsüzlerle biten özel adlar ünlü ile başlayan ek aldıklarına yumuşatılarak söylenirler ancak bu yazıma yansıtılmaz. Örnek: *Zonguldak'ın* (yazılışı), *Zonguldağın* (okunuşu). Fakat özel isimlerden yapım ekleri ve çoğul ekleri ile türetilen sözcüklerden sonra gelen ekler kesme işareti ile ayrılmaz ve okundukları gibi yazılırlar: *Atatürkçülüğü, Müslümanlığın* vb.
4. Bağlaç olarak kullanılan *de* ve *da* ayrı yazılır.
5. Eğer geçmişteki belirli bir günden bahsediliyorsa "bu gün" kullanımı doğrudur. İkiledeki "bu" sözcüğü "şu" veya "o" ile değiştirilebiliyorsa ayrı yazılır.
6. Cami, sanayi gibi bazı Arapça kökenli sözcükler isim tamlamasında tamlanan olmadıklarında "tek i" harfi ile yazılırlar. Örneğin: "*Bugün camiye gittim*." Ancak isim tamlamasında tamlanan olarak kullanıldıklarında iyelik eki alırlar ve "iki i" harfi ile ya da "-si" eki ile yazılmaları gerekir. Örneğin *uçak sanayii* ve *uçak sanayisi* kullanımlarının her ikisi de doğrudur. Aynı şekilde *Beyazıt Camii* ve *Beyazıt Camisi* kullanımlarının her ikisi de doğrudur.
7. Eski Türkçede ve çağdaş Türkçede halk ağzında kullanılır.
8. *Gurup* şeklinde yazılan sözcük "güneşin batışı" anlamına gelir. *Gurup* sözcüğü *garp* (batı) sözcüğüyle akrabadır ve "topluluk" anlamındaki *grup* sözcüğü ile dilbilimsel bir ilişkisi yoktur.
9. *Hala* sözcüğü "babanın kız kardeşi" anlamına gelir. "Şimdiye kadar" anlamına gelen sözcük ise *hâlâ*'dir.
10. Genellikle 2. tekil ve çoğul şahıslar için bilinen geçmiş zaman kipinde kullanılır: *hoş geldin, hoş geldiniz*.
11. "Kazanç" anlamında ise *kâr* şeklinde, "bir yağış türü" anlamında ise *kar* şeklinde yazılır.
12. Yalın halde ise *mevzu* şeklinde yazılır.
13. Bağımlı, bağlı anlamlarında kullanıldığında sözcüğün imlâsı *tabi* şeklindedir.
14. Kısaltmalardan sonra gelen ekler, kelimelerin açılımına göre değil, kısaltmadaki harflerin okunuşlarına göre oluşturulurlar ve kesme işareti ile ayrılırlar. Örneğin *Avrupa Birliği'ndeki* ifadesi *AB'ndeki* şeklinde değil, *AB'deki* olarak kısaltılmalıdır.
15. *Türkçe'miz, Türkçe'de, Türkçe'nin* vb. kullanımlar yaygın yapılan hatalardır. Doğruları *Türkçemiz, Türkçede* ve *Türkçenin*'dir. *Türkçe* kelimesinden sonra hiçbir ek kesme işareti ile ayrılmaz. Bu konudaki kural şu şekildedir: *Özel adlara getirilen yapım ekleri, çokluk eki ve bunlardan sonra gelen diğer ekler kesmeyle ayrılmaz*. *Türkçe* kelimesi Türk özel adına getirilen -çe yapım eki ile oluşturulduğu için bundan sonra kesme işaretine gerek yoktur.
16. Yayınlamak kelimesi tv ve radyo yayınları için kullanılır. Matbu eserler için *yayımlamak* kelimesi kullanılır. Bununla birlikte *yayınevi* doğru kullanımdır.